

Kære alle omkring Sønderho Havn, ikke mindst jer der på forskellige tidspunkter har været en del af bestyrelsen i Sønderho Havn Støtteforening,

I dag er en festdag – og i dag skal lyde et stort tillykke og et kæmpe skulderklap til jer alle! I dag er virkeliggørelsen af over et årtis insisterende og vedholdende arbejde!

Min tale til jer i dag vil ikke være en historisk opremsning af forløbet eller række tråde tilbage til Fanøs og Sønderhos storhedstid som skibsfarende samfund – begge dele helt oplagt, men det kan / har andre allerede gjort bedre, end jeg ganske givet kunne gøre det.

I stedet vil jeg gennem nogle nedslagspunkter, nogle mentale stillbilleder, fokusere på mine oplevelser med, i og omkring havnen her i Sønderho – som en knægt, der er vokset op her i byen, og naturligvis også som en byrådspolitiker, der gennem de sidste knapt 8 år har været en del af beslutningsarbejdet omkring re-etableringen af Sønderho Havn, ikke mindst de sidste 3,5 år som formand for ENT-udvalget.

Jeg vil starte mine nedslag en augustdag for knapt 5 år siden. Da havde I i støtteforeningen indkaldt til et af jeres mange borgermøder – jeg tror måske faktisk det var præsentationen af VVM-undersøgelsen – og Erik Nørreby, som jo dengang var borgmester, holdt en tale, hvor han snakkede om de gode muligheder for krydstogtturisme til Sønderho. Jeg skal ikke kunne sige, om det var ment i ramme alvor, eller om det var sagt med glimt i øjet, men jeg kan i hvert fald huske, at Niels Heinel fra Miljølisten lænede sig over til mig og sagde: "Der gik valgkampen i gang!"

I år er som bekendt også et valgår – men herfra skal ingen overdrevne visioner eller forestillinger lyde. Åbningen af Sønderho Havn kommer ikke til at betyde hverken container-terminaler eller krydstogt-turisme, det tror jeg godt, jeg tør sige. Men mindre kan bestemt også gøre det!

Og nu til mit andet nedslagspunkt – som samtidigt også er et billede på, hvad jeg forestiller mig og drømmer om som værende fremtiden for Sønderho Havn.

Jeg er som bekendt vokset op her i Sønderho – har trådt mine barnesko her, gået på Sønderho Skole som en af de sidste elever, og har lavet de unoder og narresteger man som knægt her i byen skulle lave. ;) En del af livet – og narrestregerne – fandt sted her ved og i Sønderho Havn. For mig og byens andre knejte og knejtinder – samt nogle få udefra – var der altid liv her på havnen. Der skete altid et eller andet spændende. Og byens ældre havde fast mødested v. Børsen. Der var altid gode historier og visdom at lytte til.

Sammen med Jens Peter og Elsebeths Jes, sammen med Kasper Kirkegaard, Mikkel Thøgersen, de berømte - og nogle gange også berygtede ;) - Morgenstern-brødre, og med Anders Hestbek og nogle gange Hans Sonnicksen fra den anden ende af øen har jeg godt nok tilbragt mange og lykkelige timer her ved og i havnen. Om det bestod i at rode med både og motorer – ingen af delene blev jeg i øvrigt nogensinde ret god til – eller om det handlede om at trække rundt med forskellige ting efter den enes eller andens jolle, så var der altid liv og nogle at mødes med.

Jeg husker også som barn, da mine forældre i første omgang ejede og drev Camping Klitten her i byen, hvordan mange af vores gæster, særligt de tyske, slæbte både med herop og blev budt velkommen som en del af livet i Sønderho Havn. Havnen var ganske enkelt et trækplaster for en type gæster, som egentlig bare ønskede at falde ind i det almindelige liv levet her i Sønderho. Der blev sejlet og fisket, så det var en ren fornøjelse.

Jeg husker ture i Horst Schmiemanns orange speed-båd til Mandø – ja, det kunne man jo dengang – med min far bagefter på vandski hele vejen. Horst kommer her for øvrigt stadig med sin familie, tror jeg nok – hvis han da ikke er en af de mange, gamle gæster, der er blevet smidt på porten af den nye ejer oppe på Camping Klitten...

Jeg husker også, hvordan vi efter en kraftig storm kørte det meste af Vadehavskysten igennem for at lede efter både, der havde revet sig løs og var drevet ind andre steder længere nede ad kysten.

Måske det igen kan blive sådan – så også vores gæster kan få et liv omkring havnen. For det er det, der er mit håb for Sønderho og byens havn: at den igen må blive et levende samlingspunkt for os alle, hvad end vi bor her eller bare er på besøg. For der er ikke noget mere charmerende end en levende havn.

Jeg kigger af og til med glæde og stort håb på det foto, der er taget i starten af 80'erne oppe fra Gustavs værksted. Et værksted, hvor min fatter blev udlært af Max Pedersen, en af byens helt store karakterer. Et værksted som Gustav overtog og drev videre. Jeg kan huske, at jeg for nogle år siden var derinde sammen med Per Trankjær – og jeg kan huske, hvordan duftene sendte mig tilbage til Max' tid, og hvordan jeg gik helt i stå foran dit vindue, Gustav. Hvordan du nogensinde får lavet noget, det er mig en gåde?!? Du har ganske enkelt Fanøs bedste udsigt – og det må være svært ikke bare at sidde der og kigge hele dagen!

Men din udsigt kan blive endnu bedre, Gustav! Det kan den, hvis det foto fra starten af 80'erne – hvor 30-35-40 småbåde og joller ligger på svaj – igen kan blive virkelighed. Og det er det, der er mit håb for Sønderho – både byen og havnen. Jeg drømmer om

en levende havn – og det gør jeg for øvrigt for både Sønderho og Nordby, hvor jeg inderligt håber, det lykkes at genskabe det maritime miljø med træskibe liggende til kaj langs Langelinje, om end den drøm har fået en lidt hård medfart på den seneste... Men forestil jer, at ikke bare "Rebekka" og "Martha" ligger der og ser smukke ud, men også andre gamle træskibe – det kunne virkelig blive et fantastisk syn og et stort trækplaster. I tillæg er der endeligt langt om længe kommet ordnede kontraktlige forhold omkring Lystbådehavnen i Nordby – og alt sammen spiller det sammen med genåbningen af Sønderho Havn i dag ind i respekten for, hvem vi er, hvad vi kommer fra og den historie, vi står på. Sønderho og Fanø er ikke bare turisme, kunst og kultur – samfundet her er bygget med hårdt arbejde på magre agre, af seje og stolte kvinder, der drev samfundet, mens mændene sejlede verdenshavene tynde og hentede velstand hjem til øen. Fanø er og bliver en stolt søfarts-ø, bygget på slid, hårdt arbejde og stor opofrelse. Det skal vi huske – det skal vi alle sammen huske og respektere. Og heldigvis føres den tradition også videre i dag – i ydmyghed og med hårdt arbejde.

Genåbningen af Sønderho Havn er kommet i stand via en helt unik forening af det, jeg vil kalde teoretikere og praktikere. En forening af folk, der har opnået stor viden ved at læse mange, lange, tunge bøger og ved at have store jobs ude i den store verden, og så folk, der har opnået stor viden gennem levet liv lige netop her i og omkring Sønderho. Når den slags kræfter forener sig, så er der helt åbenlyst ikke ret meget, der er umuligt. Og her kommer vi til det sidste af mine nedslagspunkter: et foto, der hænger hjemme på mit køleskab, og som jeg ofte kigger på og kommer til at smile over. På billedet ser man fire personer, der kunne ligne en flok glade skoledrenge på lejrskole. Skoledrenge er der dog ikke tale om – men i stedet 4 "unge" mænd på vandretur langs den sydligste del af sejlrenden. Christian Fischer og Lauritz havde inviteret undertegnede og Marius med på en guidet gåtur, så vi ved selvsyn og helt nede i tempo kunne se, hvordan arbejdet skred frem og høre om planerne fremover. Vi 4 "yngre" mænd – i hvert fald alle mænd i vores bedste alder, ikk', Christian, Lauritz og Marius (?) ;) ☺ - havde en helt fantastisk dag sammen! Tak til jer alle tre for det.

Mange folk i det regi, jeg i dag repræsenterer sammen med Sofie, har hjulpet og arbejdet for realiseringen af Sønderho Havn-projektet. Jeg kan ikke nå at nævne dem alle. Men jeg kan sige, at jeg helt sikkert skal hilse jer alle fra ENT-udvalget og ønske et stort tillykke – vi har set jeres sag mange gange, rigtigt mange gange. Der har været stor opbakning, om end det naturligvis også har været vigtigt for udvalget at forsøge at sørge for, at tingene er gået rigtigt til. Jeg vil fremhæve Marius som en kollega, der måske har været særlig optaget af Sønderho Havn. Jeg tror, jeg kan sige med sikkerhed, at Sønderho og dermed også Sønderho Havn har en særlig plads i Marius' hjerte. Det skal du have stor tak for, Marius – det kan du være stolt af. Johan Brink Jensen har også været en god støtte, fornemmer jeg – bl.a. som dirigent på div. Borgermøder osv. I forvaltningen har måske særligt to navne været inde over jeres

projekt på forskellige tidspunkter. Jacob Bay og Arne Blaabjerg har været jer gode støtter – og en stor anerkendelse for indsatsen fra jer to skal også lyde herfra.

Jeg kunne blive ved – men det skal jeg naturligvis ikke. Jeg har allerede bevæget mig ud på kant med den regel, der siger "ingen nævnt, ingen glemt" – og jeg har helt sikkert glemt nogle, som også burde have været nævnt, det beklager på forhånd.

For vi står her i dag, fordi rigtigt mange mennesker har investeret sig selv og deres tid i projektet her. Vi kan alle være glad og stolte. Et stort tillykke til os alle. Og lad så festen begynde!

Tak for ordet! 😊